

BÖLÜM 17 — 'Satışları İkiye Katladım' Diyen Adaya Sorulacak 4 Soru

Konu: İşe Alımda "Sayının Arkası" ve İş Örneği Tasarımı

Bu derste kazanacağınız: Yapılandırılmış mülakat kurar, iş örneği tasarlar, önyargıyı süreçten çıkarır.

Bu bölümün özü

- İK Sırrı:** İşe alımda ayırt edici olan rakam değil, **rakamın arkasıdır**. İyi bir pazarda ortalama performans gösteren aday, bu dört soru sorulmadığında yıldız gibi görünür.
- İK Sırrı:** Muhasebe ve teknik rollerde en ayırt edici test, **kasıtlı hata yerleştirilmiş bir belge setidir**. Burada bakılan yalnızca hatayı bulup bulmadığı değil; **emin olmadığı noktada ne yaptığıdır**. "Bu kalemde emin olamadım, şunu sormam gerekir" diyen aday, sessizce tahmin yürütenden çok daha değerlidir.
- İK Sırrı:** Son sorunun sırası önemlidir: **iç ilan, dış ilandan önce açılır**. Dışarıdan alınan her pozisyon, içeride o role aday olabilecek kişilere sessiz bir mesaj verir. İç aday uygun değilse bile, başvurusuna somut geri bildirim vermek kaybı kazanca çevirir.
- İK Sırrı:** Teklifin kabulü ile işe başlama arasındaki dönem, adayın en çok vazgeçtiği dönemdir; kurum ise bu dönemde genellikle sessizdir. Haftada bir kısa temas — ekip tanıtımı, ilk gün bilgisi, küçük bir hoş geldin mesajı — başlamama oranını gözle görülür biçimde düşürür.

Kırmızı çizgiler

- Medeni durum, çocuk planı, sağlık, inanç ve benzeri kişisel konularda soru sorulmaz. Bu, hem eşit davranma ilkesine aykırıdır hem de kurumu riske sokar.
- Ücretsiz iş yaptırmak. Örnek çalışma kısa, kurgusal ve tanımlı olmalıdır; kurumun kullanacağı bir çıktı isteniyorsa bedeli ödenir.

Çalışma tabloları

Yetkinlik	Soru
Sorun çözme	Beklenmedik bir aksaklıkta işi kurtardığınız bir örnek?
İş birliği	Anlaşamadığınız biriyle ortak iş çıkarmak zorunda kaldığınız durum?
Sorumluluk	Kendi hatanızdan doğan bir sonucu nasıl yönettiniz?
Öğrenme	Son bir yılda öğrenmek zorunda kaldığınız yeni şey?
Öncelik	İki acil iş aynı anda geldiğinde nasıl karar verdiniz?

Rol	İş örneği	Süre
Satış	Gerçek bir ürünün 10 dakikalık tanıtımı + itiraz karşılama	20 dk
Muhasebe	İçine kasıtlı hata yerleştirilmiş kayıt setinin incelenmesi	30 dk
Üretim/teknik	Sahada kısa uygulama veya arıza senaryosu	30 dk
Tasarım	Mevcut bir çalışmanın kritiği ve iyileştirme önerisi	30 dk
Yönetici adayı	Zor bir çalışan görüşmesinin canlandırılması	20 dk
İdari/ofis	Karışık bir veri listesinin düzenlenmesi	20 dk

Soru	Amaç
Bu pozisyon neden şimdi gerekli?	Gerçek ihtiyacın doğrulanması
Bu iş şu an kim tarafından yapılıyor?	Yeniden dağıtım ihtimali
İlk 6 ayda üretilecek üç sonuç nedir?	Başarı tanımı
Kime rapor verecek, kimlerle çalışacak?	Uyum ölçütü
Bütçe aralığı ve kademe neresi?	İç adalet kontrolü
İçeriden doldurulabilir mi?	Kariyer fırsatı

Kalıp	Sorun
"Dinamik ve genç ekip"	Yaş ayrımcılığı çağırışımı
"Stres altında çalışabilen"	Kötü yönetim sinyali
"Esnek çalışma saatlerine uyum"	Sınırsız mesai algısı
"Rekabetçi ücret"	Bilgi vermez, güven düşürür

Kuracağınız cümleler

"Bu sonucu biraz açalım: devraldığınızda tablo neydi, o dönemde pazar nasıldı ve bu sonuçta sizin doğrudan yaptığınız şey neydi?"

Ödev — yarın sabah 09:00, 15 dakika

En sık aldığınız pozisyon için altı yetkinlik ve altı soru yazın. Bir kez yazıldığında yıllarca kullanırsınız.

Notlarım

